

РЕШЕНИЕ

№ 38290

гр. София, 05.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в
публично заседание на 16.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **8359** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на М. Х. Сармут, ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] г, гражданин на Л., с адрес [населено място], [улица], срещу Решение № 514 от 13.03.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят навежда твърдения за незаконосъобразност на оспорения административен акт като постановен при неправилно приложение на закона и допуснати съществени процесуални нарушения. Излага подробни съображения за нищожност на решението на основание чл.177, ал.2 от АПК, като постановено в противоречие със задължителните указания, дадени с Решение № 589 от 20.01.2026 г. по адм.д. № 8546/2025 г. на ВАС. Поддържа преследване по политически причини в С. въз основа на „Уведомление за задочни присъди“, издадено от Военен съд в [населено място]. Оспорва изводите на административния орган относно материалната доказателствена сила на този документ и счита некредитирането му за неправилно приложение на чл.8, вр. чл.75, ал.3 от ЗУБ. Навежда доводи по приложението на чл.9 от ЗУБ във връзка с обстановката в област Ракка, С.. Претендира за прогласване на нищожността на решението и връщане на преписката на административния орган с указания по приложението на закона.

Ответникът председател на ДАБ оспорва жалбата чрез юрк. Близканова.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид доводите на страните и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от

фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че А. А. А. е подал молба с рег. № УП-23644 от 16.08.2024 г. за предоставяне на международна закрила, когато са попълнени регистрационен лист и Евродак дактилоскопна карта. Самоличността му е остановена с копие от сирийски личен документ.

На проведено на 26.08.2024 г. интервю кандидатът посочил, че е напуснал С. на 09.08.2024 г., нелегално, за Турция. Влязъл нелегално в България на 14.08.2024 г. и сам се предал на властите. Избрал България заради добрия начин на живот и защото производството било по-бързо от другите държави. Не заявил проблеми на етническа или религиозна основа. В С. живял в село на 60 км. от [населено място], област Ракка. Селото било контролирано от редовната армия, а област Ракка била под кюрски контрол. Учил до 9-ти клас. Когато започнала войната, прекъснал училище. Заедно с родителите си обработвал земя. Не членувал в партии, организации или военни групировки, не е служил в армията и не е участвал във военни действия. Подлежал на военна служба на 18-годишна възраст в редовната армия и при кюрдските сили. Не бил търсен и от двете места, защото се криел вкъщи. На изричен въпрос дали е имал проблеми с властите в страната си на произход заявил, че не е имал проблеми. Всичките му роднини останали да живеят в селото, чували се и те казвали, че финансовото положение там е много зле. Като конкретен повод за напускане на С. посочил несигурността на държавата и желанието да си осигури добро бъдеще. Допълнил, че преди войната в района имало много въоръжени групировки, а после областта била разделена на три. Не съобщава да е бил обект на лична заплаха или насилие. Не е арестуван, съден или осъждан. От ДАЕШ го затворили през 2016г.-2017 г., защото си обръснал брадата. Ударили го с камшик 20 пъти и го пуснали. Не вижда бъдещето си в С., където не може да учи и да работи, а подлежал на казарма.

Постановено е Решение № 1063 от 28.01.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, е отхвърлена молбата на кандидата за международна закрила. Административният орган е приел, че за А. А. А. не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като от бежанската му история не може да се направи извод за наличието на основателни опасения от преследване по причините, изброени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Вместо това, чуждият гражданин е напуснал С., за да търси по-добър стандарт на живот и работа, без да изтъква лични опасения от преследване в страната си на произход по причините, посочени в чл.8, ал.1 от ЗУБ, а общи съображения за лошото икономическо състояние и войната в С.. Изразеното нежелание на кандидата да бъде мобилизиран и мнението му срещу войната в С. не са преценени като достатъчно основание за предоставяне на закрила. Цитирана е Справка вх. № МД-02-12 от 10.01.2025 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, според която след 9 декември 2024 г. администрацията на „Х. Т. ал Ш.“ /HTS/ обявила амнистия за всички военни, приети на служба в Сирийските въоръжени сили при режима на президента Б. А.. Направен е извод, че поради промяната в положението в страната за кандидата е отпаднало задължението да служи в сирийската армия. Относно евентуална мобилизация от кюрдските сили е посочено, че в С. продължавали да живеят трима пълнолетни братя на кандидата, без да са заявили проблеми в тази насока.

По-нататък в решението са изложени мотиви за липса на основания за предоставяне на субсидиарна закрила по чл.9, ал.1, т.1-2 от ЗУБ. Въз основа на Справка вх. № МД-02-160 от 27.12.2024 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС е съобразена промяната в С. след 27 ноември 2024 г., когато групировката „Х. Т. ал Ш.“ /HTS/ и нейни съюзници поемат контрол над по-голяма част от А. /Х./ - втория по големина град в С.. Не са установени и разширенията, дадени в Тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Прието е, че

състоянието на сигурността в държавата по произход на сирийския гражданин не предполага, че ако се завърне на територията ѝ, той би бил изправен пред реален риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут. Направена е преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, поради което и, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С. следвало да е изключително, каквото според цитираната справка на ДАБ то не е.

Посочено е общо в решението, че за А. А. А. липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Същият не е заявил член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България. Не са налице и условията за предоставяне на хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като чуждият гражданин не се позовава на причини от хуманитарен характер.

По повод съдебно обжалване на Решение № 1063 от 28.01.2025 г. на председателя на ДАБ по адм.д. № 2146/2025 г. на АССГ е постановено Решение № 24984 от 22.07.2025 г., с което оспорването е отхвърлено. Срещу решението на АССГ е подадена касационна жалба от 30.07.2025 г. В насрочено за 06.11.2025 г. открито съдебно заседание пред ВАС кандидатът е представил „Уведомление за задочни присъди“ № 358462 на Военен съд в Д., според което А. А. А., [дата на раждане], е осъден с присъда № 63773844 от 22.10.2025 г.

Постановено е Решение № 589 от 20.01.2026 г. по адм.д. № 8546/2025 г. на ВАС, с което са отменени решението на АССГ и Решение № 1063 от 28.01.2025 г. на председателя на ДАБ. Въз основа на представеното пред нея доказателство „Уведомление за задочни присъди“ № 358462 касационната инстанция е намерила мотивите на АССГ за липса на предпоставките по чл.8 от ЗУБ за неправилни, „доколкото от съдържанието на представеното доказателство се установява наличие на преследване поради политическа дейност“. Не са обсъдени материалноправните предпоставки по чл.9 от ЗУБ, доколкото А. А. А. отговарял на изискванията за предоставяне на статут на бежанец.

След връщане на преписката пред административния орган, със сирийския гражданин е проведено интервю на 19.05.2026 г. Същият посочил, че след като е напуснал С. имало хора, които са докладвали, че е верен на партия БААС, а новите управляващи го обвинявали, че не е участвал във военните действия на тяхна страна. Затова имал присъда „лишаване от свобода“ за три години и глоба на стойност 11 милиона сирийски лири. Подобни обвинения и доклади се извършвали срещу всички мъже, които са напуснали С. по време на предишната власт. Твърди, че се е страхувал да бъде политически активен. Относно снабдяването с документа обяснил, че след като насрочили делото пред ВАС, се обадил на баща си, за да го попита за обстановката в С.. Баща му упълномощил адвокат, който да извърши проверка в регистрите. Адвокатът отишъл в Д., Министерство на правосъдието и след проверка се оказало, че има присъда срещу него. Относно посочените обвинения заявил, че те са неоснователни, но няма как да бъдат анулирани, тъй като новата власт го смята за предател. Баща му бил повикан за разпит, при който го питали къде е синът му А.. Като основна причина за напускане на С. посочил липсата на сигурност там, разпространението на въоръжени групировки и издадената присъда срещу него. С присъдата обосновава и нежеланието си да се завърне в област Ракка.

Постановено е оспореното Решение № 1061 от 22.06.2026 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, е отхвърлена молбата на кандидата за международна закрила. Административният орган е формирал извод за недостоверност на представената бежанска история и неоснователност на подадената молба за международна закрила. Съобразен е фактът, че сирийският гражданин е склонен умишлено да

дава невярна и да укрива съществена информация относно своя случай, а в представените от него писмени доказателства и направени твърдения по време на двете проведени лични интервюта са констатирани съществени противоречия в представената бежанска история, както и редица разминавания в декларираното от молителя по време на производството му в ДАБ-МС през 2024 г. и заявеното в хода на разговора с интервюиращия орган на ДАБ-МС от месец май 2026 г. Според председателя на ДАБ тези противоположни твърдения показвали несъстоятелността на бежанската история на чуждия гражданин и липсата на основания за предоставяне на бежански статут по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Относно представеното пред ВАС ново писмено доказателство - фотокопие на една страница от „Уведомление за задочни присъди“, издадено в С. на 22.10.2025 г., административният орган е посочил, че молителят не е представил оригинал, който да сочи по ясен и недвусмислен начин неговата истинност, поради което неговата достоверност не може да бъде потвърдена по категоричен начин и не следва да бъде кредитиран като достоверен.

На следващо място са изтъкнати несъответствията, открити при съпоставката на информацията в съдебния документ и изложените от молителя устни факти и обстоятелства. Съобразена е датата на издаване на присъдата и датата на получаването ѝ от страна на адвоката, които са непосредствено преди насроченото пред ВАС заседание на 06.11.2025 г. В допълнение е посочено, че съдържанието на документа не отговаря на информацията, изложена в справка с вх. № МД-02-150 от 15.04.2026 г. относно реквизитите, съдържащи се в съдебни актове на сирийската правораздавателна система. Според справката сирийската правна система е базирана на гражданското право (френски модел), а съдебните актове - решения и присъди задължително съдържат следните реквизити: заглавна част - името на съда, съставът на съда, номер на делото и дата на постановяване; страни - пълни имена на ищеца/обвиняемия и ответника, техните представители (адвокати); предмет на делто - резюче на претенциите или обвиненията; могиви - фактическа обстановка и правни основания (цитиране на законови членове); диспозитив - крайното решение на съда (осъждане, освобождаване, налагане на глоба); подписи и печати. В сравнение с тези реквизити в оспореното решение е прието, че при представеното копие липсват някои от посочените елементи. Така например, името на съда е отразено, но липсват имена на съдебния състав, както и номер на делото, липсват мотиви, фактическа обстановка и правни основания.

От така установените данни е формиран извод, че представеният документ и информацията в него са недостоверни и подправени с користната цел да се представят като ново обстоятелство, обосноваващо искането за предоставяне на международна закрила. Липсата на обективни доказателства, които да обуславят реално ниво на риск от преследване за А. А. А. в държавата му на произход са навели административният орган на заключение, че след като е получил решение за отказ от предоставяне на международна закрила в Република България, той е решил да изгради нова бежанска история, като представи пред българския съд недействително и подправено писмено доказателство за преследване в С., с цел да получи желаната закрила в европейска държава.

В допълнение, будел недоумение фактът по каква причина на лице, родено и живяло единствено в област Ракка, е издадена присъда от Военен съд в провинция Д.. Като нелогично е оценено твърдението, че лице, което никога не е било издирвано от сирийските власти, и за когото няма данни да е бил зачислен към сирийската редовна армия, може да бъде обект на наказателно производство от военен съд. Така представеното известие противоречало на установеното в предходното административно производство, че чуждият гражданин не е имал релевантни към предоставянето на международна закрила мотивирани в или извън страната му по произход

лични проблеми и че не е бил политически активен.

Потвърдени са изводите от предходното административно решение, че мотивите за напускането на страната на произход на кандидата са от личен и икономически характер. Посочено е в решението, че кандидатът за международна закрила не е бил политически ангажиран и не е обосновал твърдения за осъществено спрямо него преследване по някои от причините посочени в чл. 8, ал. 1, във вр. с ал. 4 от ЗУБ, не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, които не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване.

След като е направен извод за липса на основание за предоставяне на бежански статут, административният орган е посочил, че сирийският гражданин не прави обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства във връзка с възможността за прилагането на чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ – поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Не са установени и обстоятелства касателно посегателството, дефинирано в член 15, буква „в“ от Директива 2011/95/ЕС, изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт“, като една по-обща опасност от посегателство, присъщо на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт".

С позоваване на данни за актуалната обстановка в С. по справки с вх. № МД-02-150/15.04.2026 г. и с вх. № МД-02-152 от 15.04.2026 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ- МС, конкретно в провинция Ракка, не са установени и разширенията, дадени в решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. "в" от Директива 2011/95/ЕС, преценени във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Прието е, че въпреки наличието на някои проблеми със сигурността, обстановката в С. не достига до границите на въоръжен конфликт по смисъла, заложен в международното право и правото на Европейския съюз. Въпреки, че в някои части на С. положението е нестабилно и напрегнато, са започнали процеси на стабилизиране на обстановката и функциониране на обществени услуги. Преценено е, че към месец април 2026 г. С. се намира в исторически преходен период. След драматичното сриване на режима на А. в края на 2024 г., страната е в процес на мащабна политическа трансформация и икономическо възстановяване. Въпреки премахването на повечето международни санкции през 2025 г., инфраструктурата е силно разрушена, а хуманитарните нужди остават критични, но сигурността в страната се подобрява и се наблюдава масово завръщане на бежанци (над 1 милион души от съседните страни), което оказва натиск върху социалните системи. В С. действа временно правителство, което работи по нова конституция и подготовка за демократични избори. Централната власт се опитва да балансира между различните етнически и религиозни групи, за да избегне фрагментация. Очаква се икономически растеж, воден от възстановителни дейности, оценени на над 200 милиарда долара. Цитирана е пълзяща скала, посочена в т. 39 от решението по дело № С-465/07 на Съда в Л., според която, в колкото по-голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него,

която се изисква за търсенето на субсидиарна закрила. Предвид оценката, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на А. А. А., за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С. следва да е изключително, каквото видно от цитираната информация за обстановката там, то не е. Смяната на властта в С. не е довела до налагане или прилагане на смъртни наказания или екзекуции, на изтезания, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилни лица поради безогледно насилие. Предвид оказваната подкрепа от международната общност, бъдещето на С. зависело изключително от волята на сирийския народ. Видна е и волята на ЕС и международните организации да подкрепят С. за изграждане на демократично общество и завръщането на сирийците в държавата им по произход.

В заключение е прието в решението, че кандидатът за закрила би могъл да достигне, живее и води относително спокоен живот в редица части на С., съобразно личното му желание, или съображения от религиозен и/или етнически характер, или друг характер, при което завръщане молителят не би се сблъсквал с неблагоприятни последици, релевантни към ЗУБ. Посочено е, че търсещият закрила има възможността да продължи да живее както в родното му място, така и в друга част на С., където състоянието на сигурността е стабилно, но е предпочел да напусне държавата му по произход по свое усмотрение. Отречено е и основанието за хуманитарен статут по чл.9, ал.8 от ЗУБ.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е съобщено на 25.06.2026 г. Жалбата срещу него е подадена на 29.06.2026 г., т.е. в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ и в установената форма, с излагане на фактически и правни основания за издаването му. Липсват данни за допуснати в хода на административното производство съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са накърнили правото на защита на молителя или ако не бяха допуснати, органът би постановил решение в противен смисъл. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл.8 и чл.9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Основното искане на жалбоподателя е за прогласяване на нищожност на решението на основание чл.177, ал.2 от АПК, който предвижда, че актове и действия на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни. Основание за претенцията му е Решение № 589 от 20.01.2026 г. по адм.д. № 8546/2025 г. на ВАС, постановено въз основа на представено пред касационната инстанция доказателство - „Уведомление за задочни присъди“ № 358462. Въз основа на него, в мотивите на съдебното решение е прието, че съдържанието на представеното доказателство установява наличие на преследване поради политическа дейност, както и,

че А. А. А. отговарял на изискванията за предоставяне на статут на бежанец. Преписката е върната на председателя на ДАБ за ново произнасяне по молбата за закрила при съобразяване с указанията, дадени в мотивите на решението.

Съгласно чл.177, ал.1 от АПК влязлото в сила отменително решение на касационната инстанция е обвързващо както за страните, така и за всички други лица. Според настоящия съдебен състав постановеното Решение № 589 от 20.01.2026 г. по адм.д. № 8546/2025 г. на ВАС поставя въпроса за обвързващата сила на неправилен съдебен акт, конкретно постановен при неправилно приложение на материалния закон. В областта на убежището и миграцията действа обща европейска политика, насочена към уреждане на единен бежански и хуманитарен статут във всички държави-членки.

Разпоредбата на чл.78, пар.1 и пар.2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) урежда обща политика на Съюза в областта на убежището, субсидиарната закрила и временната закрила, чиято цел е да предостави подходящ статут на всеки гражданин на трета страна, който се нуждае от международна закрила, съобразена с Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. и с Протокола за статута на бежанците от 31 януари 1967 г. За тази цел Европейският парламент и Съветът приемат, в съответствие с обикновената законодателна процедура, мерки за обща европейска система за убежище, която включва единен статут на бежанец за гражданите на трети страни, който да е валиден в целия Съюз, както и единен статут на субсидиарна закрила за гражданите на трети страни, които, без да получават европейско убежище, се нуждаят от международна закрила.

В изпълнение на визираното упълномощаване на съюзно ниво са приети Директива 2011/95/ЕС, отменена с Регламент (ЕС) 2024/1347 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г., считано от 12.06.2026 г. И двата акта на вторичното съюзно законодателство определят като тяхна основна цел от една страна, да гарантират прилагането от държавите-членки на *общи критерии* за определяне на лицата, които *реално* се нуждаят от международна закрила, и от друга страна, да гарантира минимално равнище на обезщетения за тези лица във всички държави-членки (Съображение 12 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС). Съображение 7 от Преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/1347 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. определя като основна цел на регламента, от една страна, да се гарантира прилагането от държавите членки на *общи критерии* за определяне на лицата, които действително се нуждаят от международна закрила, и от друга страна, да се осигури общ набор от права за лицата, на които е предоставена международна закрила, във всички държави членки. Според Съображение 9 от Преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/1347 международна закрила следва да се предоставя на граждани на трети държави и лица без гражданство, които попадат в обхвата на настоящия регламент и които отговарят на условията за международна закрила. Не следва да се предоставя международна закрила на гражданите на трети държави и лица без гражданство, които попадат извън обхвата на настоящия регламент.

По силата на принципа за примат на правото на ЕС над национални разпоредби, които му противоречат, националните правоприлагащи органи следва да оставят неприложена всяка национална норма или практика, която противоречи на съюзна разпоредба. Поставя се въпросът, може ли да бъде оставено неприложено неправилно решение на последна национална съдебна инстанция, с което се приема, че кандидат за международна закрила е „преследван поради политическа дейност“ без в него да е

направен релевантен анализ на всички елементи от бежанската история по начина, уреден в чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС (отм.), според който оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

- а) всички относими факти, свързани с *държавата на произход* в момента на вземането на решение по молбата, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане;
- б) относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;
- в) индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства.

В идентичен смисъл е чл.34, пар.2 от Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС, според който решаващият орган разглежда молбите обективно, безпристрастно и на индивидуална основа. За целите на разглеждането на молбата решаващият орган взема предвид следното:

- а) съответните изявления и документи, представени от кандидата в съответствие с член 4, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2024/1347;
- б) относима, точна и актуална информация за преобладаващата ситуация в държавата на произход на кандидата към момента на вземането на решение по молбата, включително законовите и подзаконовите актове на държавата на произход и начина, по който те се прилагат, получена от относими и достъпни национални източници, източници на Съюза и международни източници, включително организации за правата на детето, и, когато са налични, общия анализ на ситуацията в конкретните държави на произход и указанията, посочени в член 11 от Регламент (ЕС) 2021/2303;
- г) индивидуалното положение и личните обстоятелства на кандидата, включително фактори като произход, възраст, пол, полова идентичност и сексуална ориентация на кандидата, за да може въз основа на личните обстоятелства на кандидата да се прецени дали действията, на които той е бил или може да бъде изложен, биха могли да се считат за преследване или тежко посегателство.

При съобразяване с безспорния факт, че не може да извършва ревизия на Решение № 589 от 20.01.2026 г. по адм.д. № 8546/2025 г. на ВАС, настоящият съдебен състав приема, че въз основа на съдебен акт, в който не е направен релевантен анализ на елементите от бежанската история на кандидата по начина, уреден в чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС (отм.) и чл.34, пар.2 от Регламент (ЕС) 2024/1348, не следва да се предоставя бежански статут на лице, което не отговаря на уредените в правото на ЕС *общи критерии* за определяне на лицата, които *реално* се нуждаят от международна закрила. Решението на националния орган на ДАБ, в което е направен такъв подробен анализ, съобразен със съюзните разпоредби, макар и в противоречие с неправилно съдебно решение, не е нищожно съгласно чл.177, ал.2 от АПК. Това е така, тъй като с него се постига правилно приложение на обвързващите съюзни норми, насочени към

уреждане на единния статут за международна закрила, респ. не се постига незаконосъобразен резултат международна закрила да бъде предоставена на кандидат, който не отговаря на съюзните изисквания за това.

Разпитан пред настоящия съдебен състав кандидатът признава, че „преди да се яви пред ВАС в България, трябвало да докаже дали е имал политическа дейност в С. и каква е била тази политическа дейност“. Както обосновано е посочено в оспореното решение на председателя на ДАБ снабдяването с писменото доказателство, което изцяло противоречи на представената до този момент бежанска история на кандидата, няколко дни преди откритото съдебно заседание пред ВАС категорично навежда на извод за неговата недостоверност и създаването му единствено за целите на съдебния процес с оглед получаване на международна закрила в страната ни.

Кандидатът не отрича и пред съда, че никога не е имал политическа активност в С., независимо, че по силата на чл.10, пар.2 от Директива 2011/95/ЕС когато се преценява основателността на опасенията от преследване на даден молител, фактът дали той действително притежава характеристиката, свързана с раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или с политическо мнение, която е в основата на преследването, е без значение, при положение че според субекта на преследването той притежава тази характеристика. Безспорно, кандидатът е напуснал С. преди свалянето от власт на Б. А., както самият той е посочил в интервю от 26.08.2024 г. поради несигурността на държавата и желанието да си осигури добро бъдеще. Изтъкнал е, че подлежи на военна служба както в редовната армия, така и при кюрдските сили, *но не бил търсен и от двете места, защото се криел вкъщи*. Не е имал проблеми с официалните власти в страната си на произход, нито е бил обект на лична заплаха или насилие. В С. е живял единствено в родното си село, на 60 км. от [населено място], област Ракка, не е членувал в партии, организации или военни групировки, не е служил в армията. След като прекъснал училище в 9-ти клас, не е работил, а заедно с родителите си е обработвал земя. Не вижда бъдещето си в С., където не може да учи и да работи, а подлежал на казарма.

Тази бежанска история не е потвърдена на второто интервю от 19.05.2026 г., което логично е било съсредоточено около начина на снабдяване с документа „Уведомление за задочни присъди“. След като в първото интервю е заявил, че е живял само в родното си село, където се криел вкъщи, защото подлежи на мобилизация на 18-годишна възраст, нелогични са обясненията му от второто интервю, че в страната му на произход „имало хора, които са докладвали, че е верен на партия БААС“. Обективен факт е, че кандидатът е напуснал С. на 24-годишна възраст, когато на власт е бил Б. А., и е отсъствал от страна повече от две години, през които в нея са настъпили значителни политически промени. Твърденията му в интервюто от 19.05.2026 г., че „новите управляващи го обвинявали, че не е участвал във военните действия на тяхна страна“, както и, че „подобни обвинения и доклади се извършвали срещу всички мъже, които са напуснали С. по време на предишната власт“, защото „новата власт го смята за предател“, не се потвърждават от официалната информация относно страната му на произход и политиката на новите управляващи от „Х. Т. ал-Ш.“ (HTS). Административният орган обосновано е изтъкнал различията между споменатите факти на двете интервюта и правилно е кредитирал изложеното от кандидата на първото интервю – касае се за млад мъж, напуснал С., тъй като подлежи на военна служба, както и поради несигурността на държавата и желанието да си осигури добро бъдеще в Европа.

Изложените факти не попадат в предметния обхват на чл.8, ал.1 от ЗУБ.

Н. документ Уведомление за задочни присъди“ № 358462 на Военен съд в Д., освен съмнения относно начина на снабдяване с него, обосновано повдига въпрос за недостатъци и несъответствия в съдържанието му, които разкобеляват неговата достоверност. На първото интервю кандидатът е посочил, че не е служи в армията, не е търсен както от редовната армия на С., така и от кюрдските сили, поради което е нелогично да бъде съден от военен съд. Съмнително е и „осъждането“ му в [населено място], при признание от негова страна, че винаги е живял в родното си село в област Ракка. Липсва логично обяснение защо не е издадено копие от целия документ – присъда № 63773844 от 22.10.2025 г., а единствено нейно „резюме“. Както се посочи, кандидатът е напуснал С. преди падането от власт на Б. А., което предполага, че бяга от условията в държавата при неговото управление, респ. е нелогично посоченото в документа, че „е лоялен към предишния режим“. В допълнение, напускайки С. преди идването на власт на „Х. Т. ал-Ш.“ (HTS), няма логично обяснение посоченото в документа, че „се противопоставя на настоящия режим в С.“. А. А. А. не е имал никакъв досег с този режим.

Силен аргумент срещу достоверността на документа е изтъкнатата от административния орган информацията относно реквизитите на подобни документи, издавани от съдебната власт в С. (справка с вх. № МД-02-150 от 15.04.2026 г.). В документа „Уведомление за задочни присъди“ не са посочени имена на съдебния състав, номер на съдебно дело. Липсва основен реквизит за съдебен акт – не са цитирани никакви правни основания за осъждането на лицето, което по никакъв начин не е характерно за съдебен акт. Дори да се окаже, че тезата на административния орган и на настоящия съдебен състав относно недостоверността на документа е погрешна, то не съществува пречка кандидатът да се снабди в пълен препис от целия съдебен акт, въз основа на който да подаде последваща молба за закрила.

По изложените съображения съдът приема, че административният орган правилно и обосновано не е кредитирал „новосъздадената“ от сирийския гражданин бежанска история, подкрепена с новопредставен документ „Уведомление за задочни присъди“, като несъответна на първоначално обявените от него факти, нелогична, недостоверна и създадена единствено с цел да обоснове молбата му за закрила.

От съществено значение по смисъла на чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС (отм.) и чл.34, пар.2 от Регламент (ЕС) 2024/1348 е, че официалната информация относно страната на произход на кандидата, обсъждана съобразно елементите от бежанската му история, не съдържа данни, че сирийският гражданин притежава характеристики, които да го правят специфична цел на преследване по политически причини.

Релевантна информация относно държавата на произход на кандидата по смисъла на чл.4, пар.3, б. „а“ от Директива 2011/95/ЕС се открива в следните официални източници, свободно достъпни на Интернет страница ecoi.net:

I. Доклад с информация за страната на произход от месец юли 2026 г. с автор EUAA – Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (преди: Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, EASO) относно Сирийска арабска република

1. Държавно устройство и управление

1.1. Вътрешнополитически процеси

На 8 декември 2024 г. коалиция от въоръжени опозиционни групи, водена от „Х. Т. ал-Ш.“ (HTS), сваля правителството на Б. ал-А., слагайки край на повече от 50-годишното

управление на партията „Баас“ в С..4 През януари 2025 г. парламентът и всички политически партии, включително партията „Баас“, бяха разпуснати.⁵ А. ал-Ш., лидерът на HTS, беше назначен за президент за преходния период.⁶ През март 2025 г. президентът подписа конституционна декларация, която заменя Конституцията от 2012 г.⁷ и определя петгодишен преходен период.⁸ Предвижда се приемането на постоянна конституция и провеждането на национални избори до 2030 г.⁹

Конституционната декларация въвежда силна президентска система без министър-председател, като предоставя на президента широки правомощия при минимален надзор. Президентът назначава всички министри, вицепрезиденти и съдии от Висшия конституционен съд, както и определя всички членове на парламента – една трета чрез пряко назначаване, а останалите – чрез подбор от „висш комитет“, сформиран от самия него. Президентът също така може да издава изпълнителни укази, да предлага закони, да обявява извънредно положение за срок до три месеца (със съгласието на Съвета за национална сигурност, чиито членове сам назначава) и е върховен главнокомандващ на въоръжените сили.¹⁰ В Конституционната декларация тези широки президентски правомощия са обосновани като „необходими за преходния етап на С.“.¹¹

През март 2025 г. беше обявено сформирането на преходно правителство, съставено от 23-ма министри. В състава на кабинета преобладаваха министри, свързани с HTS, наред с технократи, представители на гражданското общество и някои длъжностни лица от администрацията, управлявала преди 2011 г.

К. включваше министри с различен етно-религиозен произход. Липсата на обвързаност с утвърдени политически фракции обаче породила критики, че участието им е до голяма степен символично и не осигурява реално представителство.¹² През май 2026 г. беше обявена рокада в състава на правителството,¹³ но наблюдатели отбелязаха, че повечето от новоназначените лица са работили в предишната администрация в Идлиб, ръководена от HTS,¹⁴ а ключовите ресори все още се заемат от приближени на ал-Ш..¹⁵

1.1.1. Териториален контрол

Преходното правителство разшири контрола си върху по-голямата част от страната, включително райони в Североизточна С., където след военна операция през януари 2026 г. пое контрола над обширни територии, държани преди това от Сирийските демократични сили (С.).²² Към началото на май 2026 г.²³ правителството контролираше по-голямата част от страната, с изключение на значителни части от област Сувейда²⁴ и райони в област Хасака около градовете Хасака и Камишли, както и Кобане/А. ал-Араб в област А..²⁵ Преходното правителство също така разположи контингенти за сигурност в градовете Хасака, Камишли и Кобане.²⁶

1.1.3. Развитие на отношенията между преходното правителство и С.. Въпреки споразумението от март 2025 г. за завършване на интеграцията на водените от курдите Сирийски демократични сили (С.) и Демократичната автономна администрация на С. и Източна С. (DAANES) в държавните институции до края на годината, през 2025 г. в североизточната част на страната продължиха сблъсъците между бивши фракции на Сирийската национална армия (СНА) и С.. След изтичането на крайния срок правителствена военна операция беше насочена към контролираните от курдите райони на А., последвана от поемане на контрола от страна на правителството върху обширни територии, държани от С. в Североизточна С.. Последвалите споразумения за прекратяване на огъня между двете страни в края на януари 2026 г. до голяма степен сложиха край на бойните действия.³⁶ Процесът на интеграция на С. и DAANES в

държавните институции продължава.

1.2. Международни отношения

На равнището на Съвета за сигурност на ООН бе постигнато широко съгласие, че сирийското преходно правителство се нуждае от международна подкрепа за възстановяването на страната и нейната отслабена икономика, включително чрез смекчаване на едностранните санкции.⁴² През 2025 г. Европейският съюз (ЕС)⁴³ и САЩ⁴⁴ отмениха икономическите санкции срещу С.. През ноември 2025 г. С. също така получи достъп до международната банкова система S. след 14-годишно прекъсване.⁴⁵ При гласуване през ноември 2025 г. Съветът за сигурност на ООН прие Резолюция 2799, с която временният президент А. ал-Ш. и временният министър на вътрешните работи А. Х. бяха извадени от списъка на ООН със санкции, свързани с „Ислямска държава“ и „Ал К.“.⁴⁶ Впоследствие С. се присъедини към ръководената от САЩ Глобална коалиция срещу „Даеш“ (ИДИЛ)⁴⁷ и участва със свои сили в операции срещу групировката.⁴⁸ САЩ завършиха изтеглянето на силите си от С. през април 2026 г. след повече от десетилетие присъствие в страната⁴⁹, като предадоха базите си на преходното правителство.⁵⁰

От 8 декември 2024 г. насам И. значително засили военните операции в С. чрез масирани въздушни удари и навлизания на сухопътни сили в южните провинции – действия, определени от Генералния секретар на ООН като нарушения на споразумението от 1974 г.⁵¹ Тези операции, включващи стотици навлизания в провинция К.,⁵² според съобщенията са довели до жертви сред цивилното население,⁵³ разселване, разрушаване на имущество, произволни задържания,⁵⁴ прехвърляне на задържани лица и ограничения на основните свободи.⁵⁵ И. също така нанесе удари по силите на преходното правителство в контекста на конфликта между правителствените сили и дружките фракции, като заяви, че атаките целят защитата на дружката общност.⁵⁶ През отчетния период се проведе преговори с посредничеството на САЩ между преходното правителство и И., макар и да не беше постигнато официално споразумение.⁵⁷ Преходното правителство продължи да настоява за пълното изтегляне на израелските сили от Ю. С..⁵⁸ От 28 февруари 2026 г. регионалната ескалация в Близкия изток засегна и С., където падащи отломки от прехванати ирански ракети и дроневи причиниха жертви сред цивилното население,⁵⁹ а засилените военни действия в Л. подтикнаха над 440 000 сирийци, живеещи в страната, да преминат в С..⁶⁰

1.3. Институции за сигурност

След поемането на властта преходното правителство обяви разпускането на армията и службите за сигурност на бившия режим⁶¹, включително полицейските сили⁶². Същевременно то инициира създаването на нова единна сирийска армия чрез интегриране на бивши опозиционни фракции⁶³, както и изграждането на нови полицейски сили чрез кампании за бърз набор на личен състав⁶⁴.

Операциите по сигурността се управляват както от Министерството на отбраната (МО), така и от Министерството на вътрешните работи (МВР).⁶⁵ МО ръководи Сирийските въоръжени сили⁶⁶ и отговаря за надзора на конвенционалните военни операции.⁶⁷ Споразумението от декември 2024 г. за разпускане на бивши опозиционни фракции и интегрирането им в МО беше представено като край на управлението на милициите, но на практика групировките бяха погълнати до голяма степен в непроменен вид, запазвайки своите командни структури. И. за изследване на войната (ISW) определи този подход по-скоро като „смяна на емблемата“, отколкото като истинско разпускане. Това доведе до неравномерна дисциплина и слабо командване и управление, като фракциите

– и по-специално подкрепяните от Турция групировки от Сирийската национална армия (SNA) – остават формално подчинени, но същевременно запазват значителна автономия.⁶⁸ Към септември 2025 г. се изчисляваше, че новата сирийска армия се състои от 20 действащи дивизии; въпреки това целта на преходното правителство за численост от 10 000 военнослужещи на дивизия беше оценена от ISW като непостижима в краткосрочен план.⁶⁹ Фракциите на HTS и SNA съставляват голяма част от офицерския състав и личния състав на новата сирийска армия.⁷⁰

На 30 януари 2026 г. преходното правителство и Сирийските демократични сили (С.) постигнаха съгласие за създаването на нова армейска дивизия, включваща три бригади на С. и една бригада от Кобане/А. ал-Араб (като част от неуточнена дивизия в област А.)⁷¹, както и допълнителни бригади, които да действат съвместно в североизточните райони.⁷² В началото на май беше обявено, че четири бригади на С. са официално интегрирани.⁷³

1.3.1. Практики за набиране на личен състав

Преходното правителство официално отмени задължителната военна служба⁸⁸, с изключение на ситуации като извънредно положение в страната.⁸⁹ То също така обяви, че лицата, издирвани от правителството на А. за военна служба или служба в резерва, няма да срещнат проблеми. Въпреки това, лицата с влезли в сила съдебни решения или повдигнати обвинения по граждански дела все пак ще подлежат на проверка.⁹⁰

Набирането на персонал в армията е доброволно.⁹¹ Няма съобщения за принудително набиране или социален натиск за записване в новата сирийска армия.⁹² Съобщава се, че тези, които се присъединяват, са водени предимно от финансови стимули, тъй като заплатите в армията са сравнително високи.⁹³ Според анализатори, кампаниите за набиране на персонал са довели десетки хиляди нови попълнения, като същевременно са създали значителни предизвикателства. Бързото набиране и интегриране на въоръжени фракции се е случило без адекватна проверка, което е довело до интеграция на лица, подложени на санкции за нарушаване на човешките права,⁹⁴ докато десетки хиляди обучени офицери и подофицери от бившата армия на А. е малко вероятно да бъдат включени в новия апарат за сигурност.⁹⁵

1.3.2. Капацитет и ефективност на силите за сигурност

Според налични данни силите на Министерството на вътрешните работи (МВР) са имали по-стабилно командване и като цяло са демонстрирали по-висок професионализъм в сравнение със силите на Министерството на отбраната (МО)¹⁰⁷, които са показали слаба дисциплина и незадоволително представяне по време на проявите на насилие в крайбрежните райони (март 2025 г.) и в Сувейда (юли 2025 г.)¹⁰⁸, където са извършвали нарушения на правата на човека.¹⁰⁹ Първоначалното разгръщане на армейски части разкри случаи на несанкционирано насилие на верска основа и други злоупотреби, което подчерта слабостите в командването и контрола над определени подразделения, включително фракции на Сирийската национална армия (СНА).¹¹⁰ Според Независимата международна анкетна комисия за Сирийската арабска република (UNCOI) пропуските в контрола, координацията, състава, подготовката и дисциплината сред номинално интегрираните фракции са допринесли за извършването на нарушения, включително тези, регистрирани в крайбрежните райони и в Сувейда.¹¹¹

1.6. Условия в затворите и отношение към задържаните лица

След поемането на властта преходното правителство освободи хиляди задържани лица от местата за задържане¹⁷⁷ – понякога без спазване на надлежните правни процедури

или упражняване на контрол.¹⁷⁸ След свалянето на А. от власт центровете за задържане и затворите останаха до голяма степен без охрана,¹⁷⁹ като много официални документи, съдържащи важна информация, бяха разграбени или унищожени.¹⁸⁰ Въпреки че според доклад на Global P. C. (GPC) от април 2025 г. практиките на изтезания в затворите са „до голяма степен преустановени“, лошите условия на задържане се запазиха, като на мястото на разграбените или изоставени затвори от ерата на А. се появиха пренаселени и нехигиенични импровизирани съоръжения.¹⁸¹

2. Третиране на определени профили и групи от населението

2.1. Лица, свързани или възприемани като свързани с бившия режим в С.

След смяната на властта лица, свързани или възприемани като свързани с бившия режим на А., продължават да стават обект на арести,¹⁹³ убийства,¹⁹⁴ насилствени изчезвания,¹⁹⁵ малтретиране,¹⁹⁶ отвлечения¹⁹⁷ и социална изолация.¹⁹⁸ Тези действия се извършват от държавни органи, въоръжени групировки извън държавния контрол, местни участници и неустановени въоръжени формирования, включително екстремистки групи, често подтиквани от подозрения за сътрудничество или от желание за отмъщение. Сред засегнатите лица са бивши военнослужещи и служители на службите за сигурност, служители на разузнаването, цивилни сътрудници, както и хора, за които се смята, че са имали връзки с предишното управление.¹⁹⁹

2.1.1. Бивши войници и служители по сигурността

След като пое властта, преходното правителство нареди на служителите по сигурността, включително полицаи, служители по сигурността и войници, служили при режима на А., да преминат през официален процес на демобилизация, известен като „помирение“/очистване (тасвия).²⁰⁰ От лицата се изискваше да предадат оръжията си, да предадат военните си документи и да обещаят да не вдигат оръжие срещу новите власти. В замяна те трябваше да получат документи, потвърждаващи демобилизацията им, гаранции за безопасност и перспектива за разследване. На лицата, оневинени за участие във военни престъпления, се съобщава, че са били издавани цивилни документи за самоличност и досиетата им са били приключени.²⁰¹

През първите седмици след падането на правителството на А. десетки хиляди бивши войници и наборници от Сирийската арабска армия (SAA) – по някои данни около 120 000 само в Л. и Т. – предадоха оръжието си и бяха демобилизирани. Други отказаха да се разоръжат, позовавайки се на нестабилната среда за сигурност и постоянната необходимост от самозащита. Мнозина се опасяваха, че участието в процеса на „помирение“ или „проверка“ може да се окаже капан, водещ до лишаване от свобода, екзекуция или нападения по време на придвижването към пунктовете за проверка. Личните карти, издадени на служители от службите за сигурност от ерата на А., указваха предишните им длъжности, което според сведенията излагаше притежателите им на риск от задържане или други форми на посегателство при срещи с новите власти. След предаването на оръжието си, освободените от служба служители получаваха документ за „уреждане на статута“ (taswiya), потвърждаващ, че вече не са действащи служители; целта на този документ беше да им осигури свобода на придвижване.

Въпреки че източниците оценяват, че като цяло обикновените войници от С., оневинени за участие във военни престъпления, не са били обект на нападения от преходните правителствени сили,²⁰⁶ докладите сочат, че документацията за тасвия (допускане на проверка) понякога е излагала служителите на бившия режим на рискове, вместо да гарантира свобода на движение. Според съобщенията, охранителите на контролно-

пропускателните пунктове са тълкували такива документи като доказателство за участие в престъпления по време на предишния режим, което е довело до инциденти с арести, тормоз, отвлечения или дори убийства, карайки хиляди уволнени служители да избегнат процеса на проверка напълно и да останат в родните си села, като същевременно запазят оръжията си.²⁰⁷ В месеците непосредствено след падането на А., някои бивши войници са били обект на сектантски тормоз, физическо нападение и задържане на контролно-пропускателни пунктове единствено заради притежание на карта за тасвия. Арести, насочени срещу бивши служители на службите за сигурност и лица, за които се смята, че са свързани с бившето правителство – предимно алауити, включително такива, преминали през процеса на помирение/проверка – са извършвани най-вече в периода между декември 2024 г. и февруари 2025 г., както и по време на и след избухналото през март 2025 г. насилие в крайбрежните райони.²¹⁷ В периода от 8 декември 2024 г. до 31 януари 2026 г. UNCOI документира свидетелски показания на бивши задържани лица, съдържащи твърдения за тежък побой, насилие и изтезания в 18 официални места за задържане в А., Х., Х., Л., Т., Идлиб, област Д. и Д., както и в 12 импровизирани центъра и на контролно-пропускателни пунктове в няколко области. Повечето от документираните случаи на изтезания и жестоко отношение засягат мъже от алауитската общност, включително бивши служители на службите за сигурност (преминали процедурата по помирение)²¹⁸, много от които впоследствие са освободени.²¹⁹ UNCOI документира осем случая на насилствени изчезвания, извършени от правителствените сили за сигурност, включително спрямо бивши офицери от Сирийската арабска армия (С.) от алауитски произход и бивши наборни военнослужещи, преминали през процес на помирение.²²⁰

През отчетния период органите на преходното правителство продължиха да задържат лица поради предполагаеми връзки с режима на А.,²²¹ включително бивши висши военни служители²²² и лица, издирвани за военни престъпления, извършени по време на управлението на А.,²²³ както и бивши командири на милиции²²⁴ и военни съдии.²²⁵ В периода от 8 декември 2024 г. до януари 2026 г. правителството съобщи за задържането на 6331 бивши военнослужещи от Сирийската арабска армия (С.), от които 1158 впоследствие бяха освободени поради липса на достатъчно доказателства. По данни на властите повечето задържани са били държани в амортизирани места за задържане от ерата на А., нуждаещи се от ремонт, на фона на ограничени ресурси и в очакване на съдебни реформи и свързани с тях съдебни производства.²²⁶

2.1.2. Други категории професионалисти

Съобщава се за отделни случаи на арести на представители на други професионални групи, извършени от силите на преходното правителство. Така например през разглеждания период са били задържани лица, заподозрени в съпричастност към нарушения по време на управлението на режима на А. – сред тях държавни служители²³⁵, бивши министри²³⁶, депутати²³⁷, лекари и военни съдии²³⁸.

По-рано са съобщавани изолирани случаи на арести на бивши членове на партията „БААС“, макар и без да се посочват причините за задържането им.²³⁹ *Само по себе си членството в партията обикновено не води до преследване, тъй като от повечето сирийци се е изисквало да се присъединят към „БААС“, за да си осигурят работа в държавния сектор – например в сферата на образованието, здравеопазването или администрацията – което прави членството до голяма степен символично.*²⁴⁰

2.1.3. Фактори, влияещи върху избора на обекти на преследване

Критериите за определяне на това кой се счита за свързан с бившето правителство остават неясни, което води до непоследователен подход при избора на обекти на преследване.²⁴³ В някои случаи лица са били арестувани въз основа на военни досиета или потвърдени свидетелски показания, докато в други арестите са последвали обвинения от страна на местната общност, лични конфликти, слухове или непотвърдени твърдения в социалните мрежи. Някои от преследваните лица действително са участвали в посегателства срещу цивилни, но други са били задържани единствено поради предишните си роли в политическата сфера или в секторите за сигурност, или заради предполагаема връзка с предишния режим.²⁴⁴

Действията на преходното правителство спрямо представители на бившия режим са непоследователни: приоритет се дава на публичните арести и продължителното задържане на високопоставени служители, докато информаторите от по-ниските нива често биват освобождавани. Налице са и различия в отношението към задържаните – висшите фигури могат да разчитат на по-добри условия, докато задържаните от по-ниските нива са по-уязвими към физическо насилие. Богати бизнесмени и обществени фигури, свързани с предишното управление, до голяма степен са запазили или възвърнали влиянието си, докато служители от по-ниските ешелони и граждани, обвинени в лоялност към бившата власт, са подложени на арести или тормоз.

Религиозно-общностната принадлежност е фактор, допринасящ за преследването, особено в случаите, засягащи алауити, станали мишена на правителствените сили за сигурност и свързаните с тях въоръжени групировки.²⁴⁹ Въпреки това, принадлежността към предишното правителство обикновено е основният фактор, обуславящ подобни действия.²⁵⁰ В определени райони, като например Д. ез-Зор, бившите военнослужещи от Сирийската арабска армия (С.) от сунитски произход обикновено не стават мишена единствено заради миналата си военна служба, тъй като рискът от племенно възмездие може да възпре подобни действия.²⁵¹

2.1.4. Нападения от страна на неустановени лица

След падането на режима на А. се наблюдава тенденция към целенасочени убийства с цел отмъщение, насочени срещу мъже, за които се твърди, че са били свързани с военните структури или разузнавателните служби на бившия режим, или са действали като сътрудници и информатори²⁵² и са били заподозрени в участие в нарушения, извършени в миналото.²⁵³ Съобщава се, че тези действия са извършени от неустановени въоръжени лица, бойни групировки като „Специални сили за търсене на отговорност“ (S. A. F.)²⁵⁴ и салафитско-джихадистки групировки като „Сарая А. ас-Сунна“ (Батальони на поддръжниците на Сунната).²⁵⁵ Сред жертвите има представители на сунитската²⁵⁶, алауитската и шиитската общност.²⁵⁷ Убийствата често са извършвани от неустановени въоръжени лица, придвижващи се с мотоциклети.²⁵⁸ Макар целенасочени нападения да са регистрирани в редица провинции, особено засегнати са районите, населени с етно-религиозни малцинства, като Хомс²⁵⁹, Хама²⁶⁰, Алепо²⁶¹ и крайбрежните зони.²⁶²

Атаките за отмъщение и саморазправата са насочени най-вече към райони, населени с алауити²⁶³, макар че в много случаи е трудно да се определи дали лицата са станали мишена заради предполагаемата им връзка с предишното правителство, или поради религиозни и сектантски съображения.²⁶⁴

Според експерта по въпросите на С. Ч. Л., в публикация от февруари 2026 г., убийствата отмъщение и тези, извършвани от самозвани „пазители на реда“ (vigilante killings), са

били основен източник на насилие в С. през 2025 г., като средният им брой е възлизал на около 23 седмично в периода от януари до октомври 2025 г. Съобщава се, че този показател е спаднал със 70% след октомври (до седем смъртни случая седмично) и е намалял още повече в началото на 2026 г. (три смъртни случая за шест седмици).²⁶⁶ Въпреки това, според оценки на други източници от март 2026 г., от началото на годината в Х. са убити най-малко 30 цивилни²⁶⁷ – факт, който бележи влошаване на ситуацията и включва някои от най-тежките инциденти с убийства и прояви на нестабилност, регистрирани след падането на режима.²⁶⁸ Някои източници отдават нарастването на саморазправата и убийствата отмъщение на възприеманите като непоследователни практики на властите при задържането на лица, обвинени в нарушения на правата на човека по време на предишния режим. Макар да са били задържани някои високопоставени фигури или лица, за които се твърди, че са свързани с мащабни кланета, се съобщава, че много бивши информатори и служители от по-ниските нива са останали на свобода или са били освободени след кратък престой в ареста.²⁶⁹

2.2. Лица, които се противопоставят или се възприемат като противопоставящи се на Преходното правителство

2.2.1. Политическа опозиция

След поемането на властта временният президент издаде указ за разпускане на всички политически партии в С., включително Арабската социалистическа партия „БААС“, Арабския социалистически съюз и историческите леви и националистически партии.²⁷³ Преходното правителство не криминализира официално политическата опозиция²⁷⁴ и не е определяло официално отделни лица като политически опоненти.²⁷⁵ Въпреки че много политически опоненти останаха в С., не съществува правна рамка за регистрация на политически партии в районите, контролирани от преходното правителство. В резултат на това партиите не успяха да участват в непреките парламентарни избори през октомври 2025 г.²⁷⁶ или да действат като структурирана политическа опозиция.²⁷⁷

2.2.3. Близки на критици

Източниците, интервюирани от Министерството на външните работи на Н. и DIS през септември 2025 г., не са разполагали с информация за конкретни случаи, при които близки на критици или опозиционери са се сблъскали с проблеми в зоната под контрола на преходното правителство.³¹⁰ През юли 2025 г. SNHR съобщава за случаи, при които силите за сигурност са арестували близки на критици на правителството в провинция Х., за да оказат натиск върху самите критици да се предадат.³¹¹ Въпреки това SNHR отбелязва, че действията срещу близки на критици на правителството не са били системни.³¹²

2.3. Лица, възприемани като противници на SDF/YPG

По време на гражданската война в С. SDF (Syrian D. F.) контролираха по-голямата част от Североизточна С..³⁵⁷ В началото на 2026 г. сирийското преходно правителство пое контрола над големи части от територията, държана преди това от SDF в провинциите Д. ез-Зор, Ракка, А. и Хасака.³⁵⁸ Към февруари 2026 г. присъствието на SDF според съобщенията бе ограничено до районите около градовете Камишли и Хасака, както и граничния град Кобане³⁵⁹ – райони, в които преходното правителство също разположи контингенти за сигурност.³⁶⁰ Преходното правителство пое контрола върху гражданската администрация в районите, контролирани преди това от SDF,³⁶¹ както и интеграцията на силите на SDF в държавните военни структури.

2.3. Лица, възприемани като противници на SDF/YPG

По време на гражданската война в С. SDF контролираха по-голямата част от Североизточна С.357 В началото на 2026 г. сирийското преходно правителство пое контрола над значителни части от територията, държана преди това от SDF в провинциите Д. ез-Зор, Ракка, А. и Хасака.358 Към февруари 2026 г. присъствието на SDF според съобщенията бе ограничено до районите около градовете Камишли и Хасака, както и граничния град Кобане359 – райони, в които преходното правителство също разположи контингенти за сигурност.360 Преходното правителство пое контрола върху гражданската администрация в районите, контролирани преди това от SDF361, а процесът на интегриране на силите на SDF в държавните военни структури продължаваше362 (за повече информация вж. раздели 1.1.3. „Развитие на отношенията между преходното правителство и SDF“ и 1.3. „Структури за сигурност“).

2.5. Лица, опасяващи се от принудително набиране или набиране на деца от сили, ръководени от курдите

2.5.1. Развитие на ситуацията относно военната служба в DAANES

Набирането на военнослужещи по силата на Закона за задължителната служба за самоотбрана на практика е преустановено от края на януари 2026 г.413 Според В. ван Вилгенбург – журналист и анализатор, специализиран по курдските въпроси – набирането по силата на Закона за задължителната служба за самоотбрана на практика е преустановено след сблъсъците през януари 2026 г., въпреки че не е направено официално съобщение за отмяна на задължителната военна служба.414 В районите с преобладаващо арабско население, преминали под контрола на преходното правителство след териториалните загуби на SDF през януари 2026 г., набирането на военнослужещи според сведенията е прекратено напълно. В други райони, където SDF са запазили присъствието си, но вече не упражняват пълен контрол – като Хасака и Кобане – също няма данни за продължаващо набиране на военнослужещи по силата на Закона за задължителната служба за самоотбрана.415 SNHR отбелязва, че споразумението за интеграция, подписано на 30 януари 2026 г., не променя правния статут на задължителната служба за самоотбрана. **На практика обаче „задължението за самоотбрана“ става неприложимо в провинциите Ракка и Д. ез-Зор след преминаването им под контрола на преходното правителство.**416

След януари 2026 г. не са докладвани кампании за набиране на хора за „задължението за самоотбрана“. В. комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) направи оценка, че след загубата на територии и преминаването под държавен контрол „С. (Сирийските демократични сили) вече не би трябвало да са в състояние да продължат практиките за принудително набиране, докладвани по-рано в тези райони.“417

Според В. ван Вилгенбург много лица, които преди това са служили в гражданските и военните институции на DAANES, понастоящем са безработни.424 Според Х. Х. някои бивши наборници, изпълняващи задължителната служба за „самоотбрана“ (HXP), сега се опитват да се присъединят към въоръжени групировки на доброволни начала.425

Преди януари 2026 г. DAANES изискваше от мъжете да изпълняват задължителната „служба за самоотбрана“ в продължение на 12 месеца след навършване на 18-годишна възраст.426 Кампании за задължителен набор в Североизточна С. – по-специално в провинциите Ракка, Д. ез-Зор и Хасака – бяха регистрирани главно през септември и октомври 2025 г.427 и доведоха до задържането на повече от 500 души само в Ракка.428 Съобщава се, че тези операции са били насочени към млади мъже, родени между 1999 и 2007 г.429, и са се извършвали чрез акции и контролно-пропускателни пунктове.430

Според SNHR лицата, избягващи „службата за самоотбрана“, обикновено са били изпращани директно на служба след залавянето им, докато дезертьорите са били изправяни пред задържане, военни съдебни процедури и принудително връщане на служба.⁴³¹

2.5.2. Н. на непълнолетни от въоръжени групировки, свързани със SDF

В. комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) направи оценка, че след като през януари 2026 г. правителствените сили си върнаха контрола над райони в А., Д. ез-Зор, Ракка и Хасака, по-рано контролирани от SDF, се очаква набирането на деца в тези райони да е преустановено.⁴³² Освен това се очакваше „Движението на революционната младеж“ (RYM) – един от основните субекти, за които е установено, че извършват набиране на деца – да напусне сирийската територия съгласно споразумението от януари 2026 г. между преходното правителство и SDF.⁴³³ Въпреки това, към началото на май 2026 г. все още се съобщаваше за присъствието им в Хасака.⁴³⁴

Очевидно е, че А. А. А. няма профил на лице, свързано с бившия режим на А., според информацията от доклада на EUAA от месец юли 2026 г. Той не е бивш военнослужещ, служител на службите за сигурност, служител на разузнаването, цивилен сътрудник или по какъвто и да било начин, свързан с предишното управление. Документът съдържа данни, че в периода от 8 декември 2024 г. до януари 2026 г. са задържани 6331 бивши военнослужещи от Сирийската арабска армия (С.), от които 1158 впоследствие бяха освободени поради липса на достатъчно доказателства. Нелогично е, неслужилият в С. А. А. А. да е осъден „поради принадлежност към партия БААС“. Още повече, че в доклада на EUAA е посочено, че *само по себе си членството в партия БААС обикновено не води до преследване, тъй като от повечето сирийци се е изисквало да се присъединят към „БААС“, за да си осигурят работа в държавния сектор – например в сферата на образованието, здравеопазването или администрацията – което прави членството до голяма степен символично.* Общозвестно е, че след падането на режима на Б. А. в С. няма задължителна военна служба в редовната армия, а според доклада на EUAA от месец юли 2026 г., след месец януари 2026 г. не са докладвани кампании за набиране на хора за „задължението за самоотбрана“.

По изложените съображения и съобразно цитираната официална информация в доклада на EUAA от месец юли 2026 г. сирийският гражданин не разкрива рисков профил за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 от ЗУБ.

II. Доклад от м. май 2026 г. с автор UNHCR – Върховен комисар на ООН за бежанците: Сирийска арабска република, Съображения на UNHCR относно международната закрила по отношение на търсещите убежище от С. (политическо развитие; сигурност; човешки права; социално-икономическо положение; разселване и връщане; нужди от закрила; IFA; и др.):

I. Резюме

Тези съображения за международна закрила **заместват** позицията на ВКБООН относно връщането в Сирийската арабска република от декември 2024 г. Този документ се основава на информация, налична до 26 февруари 2026 г., освен ако не е посочено друго. Всички оценки на нуждите от международна закрила на хора, бягащи от С., трябва да се основават на надеждна, релевантна и актуална информация за ситуацията в страната.

А. Статут на бежанец съгласно Конвенцията за бежанците от 1951 г.

ВКБООН счита, че търсещите убежище от С., попадащи в един или повече от следните *рискови профили*, може да се нуждаят от международна бежанска закрила съгласно член 1А от Конвенцията за бежанците от 1951 г., в зависимост от обстоятелствата на конкретния случай:

- 1) Членове на малцинствени религиозни и етнически групи;
- 2) Лица, противопоставящи се или възприемани като противопоставящи се на Сирийските демократични сили (SDF) в райони под техния фактически контрол;
- 3) Лица, противопоставящи се или възприемани като противопоставящи се на антиправителствени дружески фракции в райони под техния фактически контрол;
- 4) Лица, противопоставящи се или възприемани като противопоставящи се на ДАЕШ в райони с продължаващо присъствие на ДАЕШ;
- 5) Лица, възприемани като свързани с предишното правителство;
- 6) Ж. и момичета;
- 7) Деца;
- 8) Лица (възприемани като такива) с различна сексуална ориентация, полова идентичност, полов израз и/или полови характеристики (SOGIESC).

Съдът съобразява, че кандидатът не разкрива някой от горепосочените рискови профили.

III. Насоки от 1 декември 2025 г. с автор ЕUAA – Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (преди: Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, EASO) относно Сирийската арабска република.

В Насоките на ЕUAA, неизчерпателно са посочени следните лица, които биха могли да отговарят на условията за статут на бежанец с голяма вероятност:

- Лица с различни СОГИЕСК (сексуална ориентация и/или полова идентичност и изразяване, и сексуални характеристики) и
- Лица с предполагаеми връзки с ИДИЛ (съображенията за изключване са особено важни за този профил).

Допълнителни насоки са предоставени относно обстоятелствата, влияещи върху риска, които могат да повлияят на вероятността за предоставяне на статут на бежанец за следните профили:

- Лица, свързани с бившето правителство на С.
- Лица, опасяващи се от насилствено или детско вербуване от кюрдските сили
- Лица, за които се смята, че се противопоставят на SDF/YPG (Кюрдски отряди за народна защита)
- Журналисти и други медийни специалисти
- Кюрди
- А.
- Друзи
- Ж. и момичета
- Деца

Съдът отново отбелязва, че жалбоподателят не принадлежи към никой от посочените рискови профили.

Обстановката в страната на произход на кандидата, вкл. след падането на режима на Б. А., е обсъждана в оспореното решение на председателя на ДАБ и се потвърждава от представените пред съда актуални справки рег. № МД-02-315 от 27.08.2026 г. и вх. № МД-02-236 от 23.06.2026 г. на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ.

Според първата от тях „след съдебен процес, продължил малко под четири месеца, на 11 август 2026 г. Четвърти наказателен съд в Д. осъжда задочно бившия президент Б. ал-А. на смърт. Съдът го признава за виновен, наред с други неща, за убийства, изтезания, произволни арести и престъпления срещу човечеството. Смъртна присъда е произнесена задочно и срещу осем други бивши правителствени служители, включително брат му М. ал-А., бивш командир на Четвърта бронетанкова дивизия, която, наред с други неща, е извършвала атаки със зарин и хлорен газ, както и обсади, целящи да уморят населението от глад. Единственият присъстващ подсъдим, А. Н. - братовчед на семейство А. и бивш ръководител на службата за политическа сигурност в провинция Д. - е осъден на смърт. Според съда, Н. има 30 дни да обжалва присъдата. Освен това заповедите за арест ще бъдат сведени до знанието на всички компетентни органи и ще бъдат предприети необходимите мерки за международно наказателно преследване. След смяната на властта през м. декември 2024 г., това са първите присъди, произнесени в контекста на правосъдието на прехода срещу подсъдими, свързани с бившето правителство“. Изнесената информация допълнително разколебава достоверността на „присъдата“ на кандидата от м. октомври 2025 г., удобно „произнесена“ около две седмици преди заседанието на ВАС.

Във втората справка е обобщена информацията относно партия БААС, съдържаща данни, че понастоящем (2025 г. – 2026 г.) преходно правителство на страната, ръководено от А. ал-Ш., инициира задочни наказателни дела, съдебни процеси и заповеди за арест срещу високопоставени членове и функционери на бившия режим. Обвиненията са за умишлени убийства, изтезания, довели до смърт, незаконно лишаване от свобода на сирийски граждани. В контекста на преходното правосъдие след м. декември 2024 г., задочните присъди (например срещу избягали функционери на бившия режим), се издават от редовните наказателни съдилища. Четвърти наказателен съд в Д. (Съд за преходно правосъдие) е създаден след промените и в момента води официалните задочни и присъствени дела срещу фигури от бившия режим на „БААС“ за престъпления срещу човечеството. В справката подробно е разяснена разликата между „редови член“ и „политик“ (или висш ръководител) на партия „БААС“, която е определена като „фундаментална“ както в историческия устав на самата партия, така и в новото преходно законодателство на С. (2025г. - 2026 г.), което урежда процеса на лустрация (т. нар. „дебаасификация“) и търсенето на съдебна отговорност след падането на режима. По отношение на законодателния статут на редови член на БААС – новото преходно законодателство изрично постановява, че редовното членство в БААС *не е престъпление*. Обявената от преходния президент А. ал-Ш. всеобща амнистия (Указ № 39 от м. февруари 2026 г.) обхваща изцяло лицата, напуснали С. и потърсили международна закрила. Амнистията е насочена именно към милионите бежанци и търсещи закрила в чужбина.

Така събраната от административния орган информация категорично опровергава новите елементи от бежанската история на кандидата, покрепени с представения от него документ „Уведомление за задочни присъди“. Изложените в него фактически мотиви за произнасяне на ефективна присъда „лишаване от свобода“ единствено поради членство в партия БААС не съответства на официалната информация относно страната на произход С.. Като е разгледал този документ в светлината на актуалната информация относно страната на произход на кандидата съобразно чл.4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС (отм.) и чл.34, пар.2 от Регламент (ЕС) 2024/1348, административният орган

е достигнал до правилни изводи за недостоверност и нелогичност на елементите от бежанската история на сирийския гражданин.

Председателя на ДАБ е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на лично преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от молителя в първото интервю правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ.

Съгласно чл.73, изр.2 от ЗУБ, в случай, че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут, уредена в чл.9, ал.1 от ЗУБ, според който хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като:

1. смъртно наказание или екзекуция, или
2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или
3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Въз основа на обстоятелствата, наведени от кандидата в проведените интервюта съдът приема, че той не е изложил твърдения, че е бил подложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, нито е бил принуден да напусне страната си на произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ, поради което с обжалваното решение правилно са отречени тези основания за предоставяне на международна закрила.

Основанието за предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство, като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт" в страната на произход. Същото следва да бъде обсъдено съобразно горепосочената информацията относно актуална обстановка в страната на произход на кандидата, въз основа на която съдът приема, че на цялата територия на С. не се установява наличие на въоръжен конфликт, достигащ граници, представляващи заплаха за живота и здравето на цивилното население единствено поради присъствието му на тази територия. В конкретния случай не се установява спрямо кандидата да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на С. той ще бъде изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна на предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ.

Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква "в" от Директива 2011/95/ЕС. Съгласно Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело C-465/07, член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква "д" от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В цитираните Насоки от 1 декември 2025 г. с автор EUAA – Агенция на Европейския съюз в областта на убежището са предоставени следните указания относно субсидиарната закрила по член 15(в) от Квалификационната директива (безразборно насилие в ситуации на въоръжен конфликт). В Насоките е предоставена оценка по провинции, както следва:

- В С. няма райони, където степента на безразборно насилие достига изключително високо ниво или високо ниво.
- В губернаторствата А., Д., Д. ез-Зор, Х., Хасака, Х., Идлиб, Л., К., Ракка, Селски Д., Суейда и Т. се извършва безразборно насилие, но не на високо ниво. Съответно е необходимо по-високо ниво на отделни елементи, за да се покажат съществени основания да се смята, че граждан, върнат в тези райони, би бил изправен пред реален риск от сериозна вреда.
- В губернаторство Д. се счита, че като цяло няма реален риск от сериозна вреда по член 15(в) от QD/QR.

В т.5.3. от Насоките на EUAA се съдържат следните указания по приложението на член 15(в) от Директива 2011/95/ЕС:

В североизточна С. продължава дългогодишното напрежение между Сирийските демократични сили (SDF) и Сирийската национална армия (SNA), коренящо се в кюрдските искания за автономия. Разногласията между SDF и преходното правителство остават, особено по отношение на интеграцията на военните и гражданските институции на Демократичната автономна администрация на С. и Източна С. (DAANES) в държавната структура, въпреки споразумението, постигнато през март 2025 г. През август 2025 г. в губернаторство Д. ез-Зор бяха съобщени спорадични сблъсъци между местни племенни бойци и SDF. *От началото на септември 2025 г. сблъсъците между SDF и силите на преходното правителство се засилиха.*

Най-голям брой инциденти, свързани със сигурността, са се случили през месеците юли и август 2025 г. Три губернаторства са регистрирали най-голям брой инциденти, свързани със сигурността: Д. ез-Зор (332), Суейда (206) и А. (187). Повечето битки в Д. ез-Зор са

включвали сблъсъци между Сирийските демократични сили (SDF) и ИДИЛ, SDF и неидентифицирани въоръжени групировки, както и SDF и племенни милиции.

Към средата на септември 2025 г. в С. е имало около 7 милиона вътрешно разселени лица, живеещи в приемни общности (около 4,8 милиона) и места за настаняване на вътрешно разселени лица. Повечето вътрешно разселени лица са били разположени в провинциите Идлиб (30,06%), А. (22,5%), селски райони на Д. (13,15%) и Д. (8,3%). Офанзивата, която започна през ноември 2024 г. и доведе до падането на режима на А., и насилието през юли в Суейда предизвикаха по-нататъшно разселване, като към 18 септември 2025 г. са регистрирани над 892 000 нови вътрешно разселени лица. По отношение на завръщането на вътрешно разселени лица, ВКБООН съобщи, че 1 855 698 души са се завърнали по домовете си от 27 ноември 2024 г. (972 085 от 8 декември 2024 г.). Най-много завръщания на вътрешно разселени лица са регистрирани в губернаторствата А. (39,9%), Х. (16,2%), Идлиб (14,1%) и Х. (14%).

Съобщава се, че невзривени боеприпаси (НБС), експлозивни остатъци от войната (ЕОВ), противопехотни мини и импровизирани взривни устройства (С.) са широко разпространени, засягайки жилищни райони, земеделски земи, инфраструктура и ключови пътища за достъп – особено в губернаторствата Идлиб, Д. ез-Зор, А., Ракка, Хасака и селските райони на Д.. Д. ез-Зор е сред най-силно замърсените региони, като представлява приблизително една четвърт от всички подобни инциденти. Между 8 декември 2024 г. и 1 юни 2025 г. 532 инцидента, включващи взривни вещества, доведоха до 1052 жертви (428 убити и 624 ранени), от които 360 деца. Районите с най-високо замърсяване с взривни вещества са А., Ракка, Д. ез Зор, Идлиб и Х.. Д. ез Зор е отговорен за поне една четвърт от всички регистрирани инциденти. Жертвите непрекъснато се увеличават в началото на 2025 г., особено в региони с интензивен конфликт и ограничен достъп за хуманитарни партньори. Забележителни засегнати райони включват М., А. ал-Араб/Кобани, Р. ал-А., Т. А. и провинция Д. ез-Зор.

Както се посочи, според Насоките на ЕУАА за *всички провинции на С. се приема, че безогледно насилие е налице, но не на високо ниво*, и е необходимо по-високо ниво на отделни елементи, за да се установи реален риск от сериозна вреда съгласно член 15(в) от Директива 2011/95/ЕС. Следователно, приложимо е тълкуването, дадено в т.39 от Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07, според което в колкото по-голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него, която се изисква за търсенето на субсидиарна закрила. В контекста на „плъзгащата се скала“ всеки случай следва да се оценява индивидуално, като се вземат предвид личните обстоятелства на кандидата, както и естеството и интензивността на насилието в неговия район на произход.

Съдът отбелязва, че А. А. А. не разкрива характеристики на „лични обстоятелства“, които трябва да се вземат предвид, когато не е достигнат прагът на „просто присъствие при безогледно насилие“, в контекста на С., провинция Ракка, посочени в Насоките на ЕУАА, свързани с: възраст, пол, здравословно състояние, наличие на увреждания, професия и/или място на пребиваване, познаване на района, членове на семейството или мрежа за подкрепа. Официалната информация, както в цитираните Насоки на ЕУАА, така и в актуалния Доклад от м. май 2026 г. на UNHCR – Върховен комисар на ООН за бежанците: Сирийска арабска република, *не съдържа данни* за наличие на вътрешен въоръжен конфликт в С., който достига нивото на суровост по смисъла на чл.15, пар.1, б.

„в“ от Директива 2011/95/ЕС – опасност от тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице единствено поради самото му присъствие на съответната територия поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Лични обстоятелства, по смисъла на „плъзгащата се скала“ в т.39 от Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07, не се установяват по отношение на кандидата.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата следва да бъде отхвърлена в цялост.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, Първо отделение, 69-ти състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Х. Сармут, ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] г, гражданин на Л., с адрес [населено място], [улица], срещу Решение № 514 от 13.03.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: